

Kognitív Profil Teszt – 5–7 éves kor között

A teszt szabadon felhasználható a forrás feltüntetésével.
A teszt készítőjét segíti, ha az eredményekről tájékoztatást kap.
gyarmathy.eva@gmail.com

INSTRUKCIÓ EGYÉNI FELADATLAPHOZ

Ebben a tesztben nincs szigorú időhatár, a megadott időhatárok csak keretet jelentenek. Ha egy gyerek nagyon lassú kicsit utána lehet engedni az időt. A teszt felvételéhez megközelítőleg 2x40 perc szükséges. Tartsunk a teszt felvétele közben hosszabb szünetet, vagy egy másik napon folytassuk!

Feladatok:

1. Figura teszt – figurális absztrakciós képesség

/A papír-ceruza változatban lásd az 1-es számú mellékletet – 3 darab lap!/

Mondani: *Kérlek, nézzed meg az első mintát! Láthatod, hogy hiányzik belőle egy darab. Szerinted melyik figura illik a kérdőjel helyébe? – Várjuk meg a helyes választ. (Igen, a helyes válasz a C, mert ugyanolyan formájú és alakú, mint amilyen hiányzik.) – Most nézzük meg a következő lapot! Melyik illik oda? – Várjuk meg a helyes választ. (Igen, a D.) A többi feladatot sorra már segítség nélkül csinálja meg a gyermek.*

Tenni: A megfelelő helyre írjuk be a válaszokat!

2. Számisméltés és Fordított sorrend – figyelem, emlékezet, szekvencialitás

Mondani: *Mondok néhány számot, és amikor befejezem, kérlek, ugyanolyan sorrendben mond utánam. Tehát, ha azt mondom, hogy 9, 7 akkor azt kell mondanod, hogy 9, 7.*

Mondani (fordított sorrend): *Most ugyanaz lesz a feladat, de neked fordított sorrendben kell mondanod a számsort. Ha azt mondom 5, 7 akkor te azt mondod . . . ? Igen, 7, 5. (Igyekezzünk megértetni a feladatot több két számjegyes próbával, ha elsőre nem megy!)*

Tenni: A jól mondott sorokat kipipáljuk, a rosszul mondottakat áthúzzuk.

3. Főfogalom – verbális absztrakciós képesség

Mondani: *Azt kell megmondanod, ami a két dolog közös neve: Galamb – rigó. Hogyan mondanád egy szóval, ami a közös nevük? (helyes választ megadja) Igen, madarak. Végig ez lesz a feladat!*

Tenni: Írjuk be a válaszokat!

4.a. Szóismétlés feladat – szekvencialitás, verbális emlékezet

Mondani: *Szavakat fogok mondani. Azt kérem, mondd el olyan sorrendben a szavakat, ahogyan én mondtam!*

Tenni: Olvassuk az első szó–sört kb. egy másodperces szünettel a szavak között! Kérjük meg, hogy a szavakat sorrendben mondja utánunk, ahogyan hallotta! Aztán folytassuk a következő sorral! – A jól mondott sorokat kipipáljuk, a rosszul mondottakat áthúzzuk.

4.b. Álszavak ismétlése feladat – szekvencialitás, fonológiai és auditív képességek

Mondani: *A feladat ugyanaz, mint az előbb, csak most értelmetlen szavakat fogok mondani. Mondd utánam, ahogyan én mondtam!*

Tenni: Olvassuk az első szósort kb. egy másodperces szünettel a szavak között! Kérjük meg, hogy mondja utánunk a szavakat sorrendben, ahogyan hallotta! Aztán folytassuk a következő sorral! – A jól mondott sorokat kipipáljuk, a rosszul mondottakat áthúzzuk.

5. Képemlékezet – emlékezet, szekvencialitás, egyidejű megjegyzés

*/Lásd az 2-es számú mellékletet!/
A feladatnak két változata van, hogy ismételhető legyen kontroll céljából.*

Tenni papír-ceruza változat esetén: Rakjuk az első tíz kártyát a hátukon jelölt sorrendbe!

A. változat: Állatok és tárgyak

Mondani:

Képeket fogok mutatni, és az lesz a feladatod, hogy megjegyzed, hogyan következnek egymás után az állatok. Van a táblákon más kép is. Jegyezzed meg azt is, hogy melyik állat melyik tárggyal van együtt. Tíz tábla van. Háromszor fogod látni a sorozatot, hogy jól megjegyzezhessed, hogyan jönnek egymás után az állatok, és melyiknek mi a párja.

Tenni:

Végig mutatjuk háromszor a képeket, körülbelül 5–5 másodpercig az egyes képeket.

Mondani:

Mondjad az állatokat a megfelelő sorrendben, ahogy egymás után jöttek! (Ha kész van) Látom jól megjegyzed az állatok sorrendjét. Vajon emlékszel arra is, melyik állat melyik tárggyal volt együtt? A tárgyak képei is ott vannak. Kérlek párosítsd össze a tárgyakat az állatokkal, ahogyan a táblákon voltak!

Tenni: Az állatok mellé odaírjuk a tárgyakat.

B. változat: Képek és színek - véletlen tanulás, szekvencialitás irányított helyzetben

Mondani: *Képeket fogok mutatni, és az lesz a feladat, hogy megjegyzed, hogyan következnek egymás után. Tíz kép van. Háromszor fogod látni a sorozatot, hogy jól megjegyezhesd, hogyan jönnek egymás után a képek.*

Tenni: Végigmutatjuk háromszor a képsorozatot, majd a gyerek megkapja a képeket.

Mondani: *Tegyed a megfelelő sorrendben a képeket!*

Tenni: Lejegyezzük a sorrendet.

Mondani: *Ha készen van: Látom jól megjegyzed a képek sorrendjét. Vajon emlékszel véletlenül arra is, melyik kép milyen színű keretben volt? Kérlek mondd, melyiknek milyen színű volt a kerete? Ez nem volt feladat, hogy megjegyzed, de sokszor olyasmit is megjegyzünk, amit nem is akarunk.*

Tenni: A tárgyak mellé odaírjuk a színeket.

6. Alakrajzolás emlékezetből – emlékezet, vizualitás, motoros képességek /Lásd az 3-as számú mellékletet – 4 kártya!/ /

Mondani: *Ábrákat mutatok. Mindegyiket 5 másodpercig nézheted, aztán lefordítom, és akkor emlékezetből kell lerajzolnod. Itt az első ábra. (Ha lerajzolta, utána sorba a többi mutatjuk, egyenként.)*

Tenni: Megmutatjuk az első táblát az ábrával. Öt másodpercig nézheti. Közben mondjuk, hogy jól jegyezze meg! – Vigyázzunk, hogy helyes irányban tartsuk a táblát! – Utána fordítsuk le, és kérjük meg, hogy rajzolja le, amit látott. Egy percig dolgozhat. Aztán folytassuk a második ábrával, majd folyamatosan a többivel!

7. Hangdiszkrimináció – auditív képességek mérésére

Mondani: *Két szót fogsz hallani. Csak azt kell megállapítanod, hogy ugyanaz vagy különböző szó volt, amit hallottál. Nézzünk néhány példát!*

rend rend

Ugyanaz vagy különböző? (A gyerek válaszol.) Ugyanaz, megerősítjük + plusszal az első példa alatt!

rúg bűg

Ugyanaz, vagy különböző? (A gyerek válaszol.) Különböző, megerősítjük a második példa helyén – mínusz jellel!

Tenni: Szokásos kiejtéssel mondjuk a szavakat! A szájunkat takarjuk el, hogy ne lássa a gyermek a szájmozgásunkat!

Tenni: A helyes válaszokat a feladatlapon kipipáljuk, a rosszakat áthúzzuk.

Teszt feladatok

1.	rág	tág	-	11.	hal	hal	+
2.	rím	rém	-	12.	mért	márt	-
3.	száj	száj	+	13.	vált	váll	-
4.	por	bor	-	14.	gép	kép	-
5.	gép	kép	-	15.	tilt	tilt	+
6.	méz	méz	+	16.	visz	víz	-
7.	kór	kor	-	17.	váj	fáj	-
8.	tér	dér	-	18.	dob	dob	+
9.	int	irt	-	19.	tör	tőr	-
10.	megy	meggy	-	20.	láb	láp	-

8. Szóvég teszt – fonológiai képességek /Lásd az 4-es számú mellékletet – 1 darab lap/
Elmagyarázzuk, hogy három képet mutatunk, amelyek szavakat ábrázolnak, és a szavak közül kettőnek a vége, ugyanaz lesz, egyik szó vége viszont másmilyen. Azt kell megmondania, melyik az, amelyik másmilyen. Először gyakorolhat a két példán. Hangosan ki kell mondania a szót, amelyiket eltérő végűnek talál. Bekarikázzuk a kiválasztott szót. Ha rosszul választ, javítsuk ki és magyarázzuk el, miért az „ágy” a helyes válasz, és mutassuk meg a második példásort. Ha megint rosszul választ, ismét magyarázzuk el, miért a „hold” a helyes válasz. Folytassuk a tesztfeladatokkal a vizsgálatot. 10 másodperc pontossággal mérjük az időt!

9. Ritmuskopogás feladat – auditív és motoros képességek, szekvencialitás

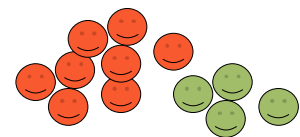
Tenni: Megkérjük a gyermeket, hogy figyeljen a ritmusra, amit kopogni fogunk. A ritmusok, amelyeket kopognunk kell a feladatlapon láthatóak. A "-" vízszintes vonalkák jelzik a rövid (ti), a "/" dőlt vonalak a hosszú (tá) koppantást. Egy ceruzát vagy tollat, vagy más hasonló eszközt használva, miután a gyermeknek is egy hasonló kopogtatót adtunk, kopogtatjuk a ritmust, és megkérjük, hogy ismétlje meg, amit hallott. Bekarikázzuk a helyesen megismételteket. – Először az első sorban lévő ritmusokat kopogtatjuk, aztán a másodikat. Akkor végeztünk, ha egymás után kétszer hibázik a gyermek, vagy befejezte a sorozatot. Jelöljük, hogy melyik kezét használta a gyermek a kopogásnál!

10. Mennyiségek feladat – mennyiség fogalma

Tenni: A gyerek elé tesszük a mennyiség feladatot. Mutatjuk a mennyiségeket, és a számokat kimondjuk.

Mondani:

1. Melyik több? A zöld mosolygós arc vagy a piros?

2. A barna holdacskából vagy a sárga holdacskából van több?

3. Mi a több?

a 3 vagy a 9

a 8 vagy a 6

11. Gyors megnevezés feladat – lexikon hozzáférhetősége /Lásd az 5-ös számú mellékletet – 1 darab lap/ A képekkel teli oldalt mutatjuk a gyermeknek. Azonosítjuk mind a négy elemet (ház, elefánt, labda, óra), utána sorban sorolja őket balról jobbra, amilyen gyorsan csak tudja. Mérjük az időt. A ki nem javított hibákat feljegyezzük.

12. Mozgásutánzás – motoros képességek, szekvencialitás

Tenni: Megkérjük a gyermeket, hogy utánozza, amit csinálunk. Azonosítsuk, hogy melyik kezével ír, és ezzel a kézzel kezdjük a bemutatást. Az öklünket az asztalra tesszük (a hüvelykujjal felfelé). Aztán felemeljük a kezünket, és kinyitjuk az ujjainkat, majd úgy tesszük az asztalra a kezünket, hogy falat képezzen (hüvelykujj felül, kisujj alul). Aztán ismét felemeljük a kezünket, és 90 fokkal elfordítjuk tenyérrel lefelé, majd az asztalra tesszük. A sorozatot háromszor ismételjük el. Utána a másik kézzel is háromszor elvégezzük a bemutatást. A gyermek leutánozza egy-egy kézzel, illetve két kézzel, majd mindezt becsukott szemmel. Az eredményeket feljegyezzük. Ha a gyermek nem képes megcsinálni a gyakorlatot, akkor megint bemutatjuk, és elismételjük az instrukciót, amíg meg tudja csinálni nyitott szemmel. Legfeljebb négyszer mutatjuk be, mit kell tennie. Először vizsgáljuk az íráskor használt kezét!

13. Figyelem feladat – koncentrációs képesség

Tenni: A feladatlapon a Figyelem feladatot tegyük a gyerek elé!

Mondani: Ezeket a jeleket kell megtalálnod, és bekarikázni (mutatjuk a kiemelt ábrákat). Vagy két kampó, vagy két kis téglalap, ahogy így látod, amit meg kell keresned. Ha egy vagy három van egymás mellett, az nem ugyanaz, csak ahol kettő van egymás mellett, azt jelezd! Így megyünk végig. Az elején mindjárt ezt és ezt bekarikázhatod.

Tenni: Mutatjuk az első sorban, hogyan megyünk végig, és az első két dupla jelet be is karikáztatjuk a gyerekekkel.

14. Térorientációs feladat – térorientáció, vizualitás

Tenni: A feladatlapon a Térorientációs feladatot tegyük a gyerek elé!

Mondani: Kérlek, karikázd be azokat a nyilakat, amelyek balra mutatnak!

15. Szavak feladat – érdeklődés, motiváció

Mondani: Melyik szavakat szeretnéd leírni, ha megtanulsz írni? (Ezt lejegyezzük!) Melyik szavakat tartod dühösnek, mérgesnek?

Melyek a rémisztőek, ijesztőek? Kellemes, jó szavak? Kellemetlen, rossz szavak?

16. Három kívánság – motiváció

Mondani: Ha jönne egy jó tündér, mi lenne a három kívánságod? (Lejegyezzük!)